

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3CoE/193/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615203654
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Juraj Krupa
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5615203654.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., so sídlom advokátskej kancelárie K., M. XX, proti povinnému: M. C., nar. XX.X.XXXX, bytom L. I., V. XXX, o vymoženie 1.915,12 Eur s príslušenstvom, ktoré exekučné konanie je vedené pred súdnou exekútkou Mgr. Janou Virličovou, so sídlom Exekútorského úradu K., Z. XXX/A, pod sp.zn. EX 957/15, v konaní o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 6Er/415/2015-12 z 29.7.2015

r o z h o d o l i :

Krajský súd uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 6Er/415/2015-12 z 29.7.2015 potvrdzuje.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením, č.k. 6Er/415/2015-12 z 29.7.2015, zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom najmä na ustanovenie § 37 ods. 3 veta prvá, § 38 ods. 1, 44 ods. 2 Exekučného poriadku v nadväznosti na § 4 ods. 1,2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) a § 73 ods. 1,3,5 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní tým, že exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, nakoľko rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných obchodných podmienkach nebola platne dojednaná pre absenciu písomnej formy. Navyše rozhodcovská doložka vylúčila možnosť druhej zmluvnej strany domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde nútiac spotrebiteľa, aby všetky prípadné spory vzniknuté z daného právneho vzťahu riešil v rozhodcovskom konaní a to aj na vopred dodávateľom určenom súde. Dôvodom pre zamietnutie žiadosti súdnej exekútky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podľa exekučného súdu i skutočnosť, že oprávnený doposiaľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že naňho prešlo právo z vymáhanej pohľadávky, keď v exekučnom titule je ako oprávnený označený iný subjekt (Poštová banka, a.s.).

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 OSP a že účastník konania ich bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Ďalej oprávnený namietal, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo sa v tej istej veci už prv začalo konanie, že oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Oprávnený

namietal aplikáciu zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní na právne vzťahy vzniknuté pred jeho platnosťou s poukazom na ustanovenie § 73 ods. 3 tohto zákona. Oprávnený uviedol, že súd prvého stupňa prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia, a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie zákona § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 prvá a druhá veta Exekučného poriadku, je súd oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný konať vo veci či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Súd prvého stupňa skúmaním rozhodcovskej doložky prekročil zákonné limity pre skúmanie exekučného titulu podľa § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci. Oprávnený mal za to, že exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Oprávnený má za to, že exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol tento vydaný, keďže doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, čo vyplýva z ustanovenia § 159 ods. 2 O.s.p. Oprávnený poukázal na nález Ústavného súdu II.ÚS 499/2012 a PL.ÚS 21/08 z 23.09.2009. Ďalej poukázal na to, že v zmysle ustanovenia II. časti bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, pôvodný veriteľ postupoval v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý mu ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú podmienku. Oprávnený odkázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR, napr. uznesenie sp.zn. I. ÚS 17/01 z 19.04.2001, nález sp.zn. II. ÚS 244/09 z 29.09.2009, nález sp.zn. I.ÚS 390/08 z 23.04.2009, uznesenie sp.zn. IV. ÚS 110/09 z 02.04.2009, nález sp.zn. I.ÚS 335/06 z 30.10.2007, uznesenie sp.zn. III. ÚS 264/05 z 29.09.2005. Oprávnený namietal nesprávnu aplikáciu § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a porušenie § 153 ods. 1 O.s.p., ako aj absenciu akýchkoľvek dôkazov pre právne závery uvedené v rozhodnutí a pre rozhodnutie vo veci. Oprávnený mal za to, že súd prvého stupňa konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného, odňal oprávnenému možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu. Oprávnený namietal, že nie je možno záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS, nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou úniijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, a v žiadnom prípade interpretačný. Poukázal na porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenie vydajú aj zamietajú. Oprávnený je toho právneho názoru, že postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, ho nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia. Exekučný súd svojím postupom znemožnil uplatniť oprávnenému svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku. Na základe vyššie uvedeného oprávnený navrhol, aby príslušný súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vysporiadať sa s námietkami oprávneného vyjadrenými v podanom odvolaní, pričom vychádzal z princípu neúplnej apelácie - viazanosti odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

V ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie tohto poverenia musí byť

výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, t.j. predovšetkým formálnej a materiálnej stránky vykonateľnosti tohto titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie.

Krajský súd považoval za súladné s exekučno-právnu úpravou preskúmať, či dojednaná rozhodcovská doložka spĺňa kritéria neprijateľnosti, ktorá skutočnosť bola dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V rámci toho exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou vydať takýto rozsudok. Pri skúmaní, či rozhodnutie rozhodcovského súdu uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či bola (platne) uzavretá rozhodcovská zmluva. Právomoc rozhodcovského súdu bola v danom prípade založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v čl. 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu oprávneného, na použitie ktorej odkazoval bod 7 záverečných ustanovení zmluvy o úvere.

Okresný súd správne použil príslušné zákonné ustanovenia a vyložil ich tak, že rozhodcovská doložka nebola uzavretá vo forme vyžadovanej zákonom. Námieta oprávneného o nesprávnej aplikácii zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je nenáležitá. Exekučný súd s poukazom na ustanovenie § 73 ods. 3 tohto zákona posudzoval rozhodcovskú zmluvu podľa právnych predpisov účinných v čase jej uzavretia, teda v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1,2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Vzhľadom na vyššie uvedené zákon vyžaduje pre rozhodcovskú zmluvu písomnú formu. Keďže rozhodcovská zmluva má súkromnoprávny charakter, tak vzhľadom na znenie § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa bude vyžadovať písomná forma aj pre akúkoľvek jej zmenu alebo doplnenie, inak bude táto zmena alebo doplnenie zmluvy neplatné.

Vôľa oboch strán uzavrieť rozhodcovskú zmluvu nemusí byť vyjadrená na jednej listine. Ak je rozhodcovská zmluva uzavretá prostredníctvom prejavu vôle zachytenom na viacerých listinách, musí ísť o listiny vzájomne vymenené medzi zmluvnými stranami a v rámci ich zmluvného vzťahu. Listiny môžu byť vzájomne vymenené medzi zmluvnými stranami dokonca aj v rámci už vzniknutého sporu, na ktorý sa má rozhodcovská zmluva vzťahovať.

Najvyšší súd v rozhodnutí zo dňa 30.11.2011, sp. zn. 2Cdo/245/2010 konštatoval, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané obidvoma zmluvnými stranami, je neplatná pre nedostatok písomnej formy. Podľa úvah Najvyššieho súdu „úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere a z pripojených VOP, nie zrejmé, že by spĺňali náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda že by došlo k podpisu uvedených všeobecných obchodných podmienok spoločnosti obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku“.

Odvolacie námietky oprávneného sa nijako nedotkli podstaty rozhodnutia exekučného súdu, navyiac možno konštatovať, že väčšina z nich ani nekorešpondovala s dôvodom, na ktorom prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie. Odvolateľ neprezentoval konkrétne výhrady k úsudku prvostupňového súdu, že rozhodcovská doložka formulovaná len vo všeobecných obchodných podmienkach nespĺňa zákonné kritéria, keďže nemá písomnú formu, a teda je neplatná.

Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Keďže nulitný (z pohľadu práva neúčinný) titul žiadnu prekážku následného prejednávania a tiež rozhodnutia veci všeobecným súdom nepredstavuje, nemal odvolací súd dôvod akceptovať námietku oprávneného týkajúcu sa existencie právoplatného rozhodcovského rozsudku a založenia ním údajnej prekážky právoplatne rozsúdenej veci. Rovnako nenáležitou je i námietka oprávneného o prekročení zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu v zmysle § 45 ods. 1,2 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko na aplikácii uvedeného ustanovenia exekučný súd svoje rozhodnutie nezaložil. Napadnuté rozhodnutie bolo prioritne založené na vnútroštátnej úprave, ktorá jednoznačne umožňuje vykonať v spotrebiteľskej veci prieskum ohľadom zákonnosti priebehu rozhodcovského konania a zákonnosti rozhodcovského rozsudku. K namietaným procesným pochybeniam odvolací súd dodáva, že v posudzovanej veci mal odvolateľ neobmedzenú možnosť vznášať námietky voči úsudku súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p. a contrario), pričom týmito sa krajský súd pri preskúmaní rozhodnutia zaoberal a vyhodnotil ich ako nedôvodné. Je teda zrejmé, že oprávnený nebol nijako procesne ukrátený v možnostiach predkladať relevantné tvrdenia a dôkazy na ochranu jeho záujmov.

Odvolací súd uzatvára, že súd prvého stupňa v danom prípade správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Krajský súd pri zistení neplatne uzavretej rozhodcovskej zmluvy pre nedodržanie jej písomnej formy nevidel dôvod zaoberať sa ďalej otázkami neprijateľnosti rozhodcovskej doložky pre jej výhradnosť, resp. otázkou prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu, ktorých vyriešenie by nezmenili nič na závere o nemožnosti prejednať vec v rozhodcovskom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.